

Klimat- och näringslivsdepartementet
Klimatenheten
Viktor Andréen
viktor.andreen@regeringskansliet.se

Stockholm
2025-09-12

Vår referens
André Nilsson

Dnr
KN2025/01524

Remissyttrande

Kommissionens förslag till ändring av EU:s klimatlag och EU:s klimatomål för 2040 (COM (2025) 524)

Företagarna har beretts möjlighet att avge remissyttrande om den angivna utredningen. Här följer våra synpunkter.

Sammanfattning av kommissionens förslag

EU-kommissionen föreslår en ändring av förordning (EU) 2021/1119, den så kallade klimatlagen, i syfte att komplettera ramverket för klimatneutralitet år 2050 med ett nytt, mellanliggande mål för år 2040. Kommissionen föreslår att EU:s nettoutsläpp av växthusgaser ska minska med 90 procent till 2040 jämfört med 1990 års nivå.

Förslaget motiveras med att det stärker EU:s långsiktiga konkurrenskraft, tydliggör omställningsvägen för industri och investerare, samt säkerställer att EU lever upp till sina åtaganden enligt Parisavtalet.

Företagarnas synpunkter

Företagarna delar uppfattningen att klimatförändringarna måste begränsas i enlighet med Parisavtalet. Men omställningen måste ske på ett sätt som inte underminerar Europas konkurrenskraft eller försvagar de företag som leder utvecklingen mot nettonollutsläpp.

EU befinner sig i ett avgörande skede där den långsiktiga klimatpolitiken ska formas. De beslut som fattas nu kommer att påverka företag i hela Europa under lång tid framöver. Därför är det viktigt att klimatpolitiken utformas med fokus på största möjliga utsläppsminskning till lägsta möjliga samhällsekonomiska kostnad.

För att den globala uppvärmningen ska kunna bromsas krävs att EU:s klimatpolitik samspelar med den internationella utvecklingen och att klimatkraven inom EU harmoniseras. I dag utgör EU:s utsläpp cirka sju procent av de globala utsläppen, medan Sveriges andel är så låg som 0,12 procent. Det innebär att en politik som ytterligare ökar bördan för företag i länder som redan har låga utsläpp riskerar att slå ut klimatledande verksamheter – och i värsta fall att utsläppen ökar när produktion flyttas till länder med fossilenergi i deras energimix. EU bör sträva efter en politik som premierar klimateffektivitet, stärker konkurrenskraften och minskar utsläppen där det ger mest effekt.

ESR bör långsiktigt avvecklas i förmån för ETS

Utsläppshandelssystemet är det klimatpolitiska verktyg vi har som har potential att mest kostnadseffektivt säkerställa att vi minskar utsläppen av växthusgaser i EU. Det skapar ett gemensamt

pris på koldioxid, driver teknikutveckling och säkerställer att utsläppsminskningar sker där de ger mest klimatnytta per investerad krona.

Ansvarsfördelningsförordningen (ESR), som sätter nationella utsläppsmål för sektorer utanför ETS, riskerar däremot att snedvrider konkurrensen på EU:s inre marknad. Länder som kommit långt i klimatomställningen får ofta högre krav, vilket kan ge växande konkurrensnackdelar jämfört med länder där utsläppsminskningar är billigare – och där elen ofta är fossilbaserad. I praktiken innebär detta att företag i exempelvis Sverige, med fossilfri el och redan låga utsläpp, riskerar att drabbas oproportionerligt hårt.

Företagarna delar regeringens preliminära ståndpunkt att ESR bör fasas ut på sikt och att framtida klimatmål ska bygga på ökad konvergens mellan medlemsländer. De utsläppskategorier som i dag omfattas av ESR bör överföras till ETS.

Vi tillstyrker förslagen om att kunna räkna in högkvalitativa internationella utsläppskrediter och att permanenta negativa utsläppstekniker inkluderas

Företagarna tillstyrker förslaget om att tillåta internationella utsläppskrediter enligt Parisavtalets artikel 6, upp till tre procentenheter av det totala 2040-målet. Detta skapar bättre förutsättningar för att uppnå större utsläppsminskningar till lägre kostnad och stärker den globala kostnadseffektiviteten i klimatarbetet.

Vi välkomnar också att permanenta negativa utsläppstekniker inkluderas i beräkningen av nettoutsläpp. Koldioxidlagring kommer att vara avgörande för att upprätthålla klimatneutralitet på lång sikt, särskilt för att hantera utsläpp från processer som inte helt kan elimineras, exempelvis inom industrin.

Konsekvensanalyser

Tydliga konsekvensanalyser är avgörande för att säkerställa att EU:s politiska beslut är välgrundade, balanserade och effektiva när det gäller att främja både hållbarhet och ekonomisk tillväxt. Dessvärre ser vi att det ofta brister i underlag både gällande kostnader och hur politiska beslut påverkar näringslivet, och då särskilt mindre företag.

De föreslagna åtgärderna för att minska utsläppen är inte sällan oproportionerliga och medför en orimlig börda och kostnad för företagen. Att balansera miljö- och klimatmål med ekonomiska och affärsmässiga hänsyn är helt nödvändigt för att undvika negativa effekter på näringslivet och ekonomin som helhet. EU-beslut, kring exempelvis hållbarhetsrapportering, kunde ha haft betydligt större positiv effekt både för klimatet och näringslivet om relevanta konsekvensanalyser hade genomförts.

Företagarna anser också att den svenska regeringen bör komplettera EU-beslut med nationella konsekvensutredningar som specifikt fokuserar på beskrivning av svenska företag som berörs, effekterna på dem, ökade kostnader och administrativ börda, samt hur konkurrenssituationen påverkas. Att göra en sådan analys skulle även kunna bidra till mer kunskap vid förhandlingar med andra medlemsländer.

André Nilsson
Näringspolitisk expert
Företagarna

Pernilla Norlin
Samhällspolitisk chef
Företagarna